

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Naše šole.

Naša prorokovanja po zadnjih občinskih volitvah so se uresničila: nemški liberalizem se je strtl in izžet naenkrat znašel v fašizmu, socializem vidno propada in razpada. Motili smo se le v presojevanju življenske sile avstrijskega krščanskega socializma. V zadnjem trenutku je v presenečenje vseh zavrla krščansko-socialna stranka v propad fašizma drveči voz avstrijskega ljudstva in zakrmarila z novim krmarjem v novo smer prerojene in neodvisne Avstrije.

Ob razvalinah političnega liberalizma in socializma nemškega ljudstva, teh naših najnevarnejših narodnih nasprotnikov, zamoremo z zadoščenjem ugotoviti, da so naše narodne vrste in organizacije ostale solidne in jasno usmerjene. Z enakim zadoščenjem zamoremo danes trditi, da je s političnim preokretom v državi bil obenem doprinešen dokaz neosnovanosti očitkov protidržavnega stremjenja naše manjšine, očitno pa dokazana protidržavnost nemškega nacionalizma. Stojimo odločno na kanclerjevi strani v njegovi borbi za krščansko-narodno Avstrijo in se pri tem jasno zavedamo, da mora taka preureditev naše države končno dovesti tudi do pravične ureditve odnošajev države do njenih narodnih manjšin. Ne zahtevamo od krščansko-socialne vlade nikakih posebnih ugodnosti in prednosti, njeno reformno delo v državi mora po sebi v naši deželi dovesti do znosne rešitve tudi našega vprašanja.

Nedvomno je treba računati s precejšnjo dobo, da si krščanska-narodna misel prisvoji v avstrijskem javnem življenju, v javnih uradih in zavodih stališče, ki ji je nujno za obstoj in nadaljni razvoj. Štirinajstletna razrvanost političnega življenja, štirinajstletno izigravanje strankarsko-političnih naziranj proti pravi državljanski zavesti sta zapustili globoke sledove vsepovsod. Treba bo še zanaprej močne vladne roke, da jih nadomesti z nepokvarjeno državljansko mislijo in jasnim narodnim prepričanjem. Sklenjeni sporazum Avstrije s Cerkvijo in načetek vprašanja reforme ljudsko-šolske vzgoje sta nam med drugim dokaz, da se vlada jasno zaveda svoje velike naloge in da je odločena iti svojo pot naprej. Z načrtom reforme šolske vzgoje pa smo že sredi namišljenega vprašanja, pri za nas najbolj pereči točki medsebojnih odnosov manjšine in države.

K šolskemu vprašanju razmotriva „Kärntner Tagblatt“ med drugim tako: Učiteljstvo ponekod ne čuti nobene odgovornosti napram državi, ki mu odkazuje delo in plačo, in noče upoštevati zahtev pravilne narodne vzgoje, marveč se drži smernic kateregakoli strankarskega vodstva (in zasebnih organizacij. Op. ured.) Po nalogu deželne vlade so okrajna glavarstva razposlala šolskim vodstvom razglasila in pojasnila zvezne vlade, da jih pritrdijo na vidna mesta v šolah. In kaj se je zgodilo: vrsta učiteljev navodil deželne in zvezne vlade ni izvedla, izšli so celo protesti proti razširjevanju vladnih razglasov po šolah, češ da so v službi krščansko-socialne stranke in da obenem vsebujejo neresnične trditve. V drugem članku se bavi isti list z vladno odredbo, ki prepoveduje vsako udeleževanja šolske mladine na strankarsko-političnih manifestacijah, in z učnimi knjigami, o katerih pravi, da so polne neavstrijskega duha. K učiteljstvu pripominja, naj bodijo učitelji samo učitelji in naj se ne ponižajo v strankarsko-politične agitatorje.

V omenjenih člankih krščansko-socialnega lista vidimo hvalevredne začetke šolskovzgojne reforme, na kateri smo i mi neposredno za-

interesirani. Vladno stremljenje gojitve državljanskega in resnično narodnega duha v šolah je tudi naše stremljenje. Z vso upravičenostjo odklanjamo protinarodni in protidržavni duh v naših šolah, odklanjamo predvsem vzbujanje nacionalističnih hitlerjanskih naziranj v naši mladini. **Hočemo krščanske in narodne mladinske vzgoje v naših šolah in nočemo, da bi šola naš mladi rod ponižala v izdajalce naroda in svoje države.** Ironija razmer v koroškem šolstvu je, da se mora boriti manjšina za državljanskega duha v svojih šolah proti nemškemu učiteljstvu. A radi sprejmemo to borbo za državo v veri, da nam zato tudi ona ne bo kršila naših pravic do narodnega slovenskega značaja ljudsko-šolske vzgoje.

Avstrija odgovarja Nemčiji.

Obmejna zapora, ki jo je odredila Nemčija proti Avstriji s predpisom pristojbine 1000 mark za potno dovoljenje, pomeni za avstrijsko narodno gospodarstvo občutljivo škodo. Približno tretjina letoviščarjev in izletnikov v državi so bili rajhovci. Na drugi strani pa je Nemčija zavestno prezrla, da je njen blagovni uvoz v Avstrijo daleko višji od uvoza ostalih sosednjih držav. Tekom zadnjih petih let samo je zaslužila Nemčija glasom trgovinskih bilanc v trgovinskem prometu z Avstrijo nad 1200 milijonov šilingov. Svota, ki je štirikratno večja od zneska, ki ga zasluži Avstrija od rajhovskih letoviščarjev!

Da kancler vendar ni segel po brezobzirnih sredstvih izožitve uvoza iz Nemčije, je pripisovati preudarni njegovi taktiki. Zvezni ministrski svet se je minuliteden bavil s protiukrepi in odločil: V času sezone bodo zvezne železnice dovolile izredno znižanje voznih cen. Hotelirjem in gostilničarjem, ki so občutno prizadeti po izpadu rajhovskih letoviščarjev, se razdeli svota 8 milijonov šil. Za potovanje v Nemčijo se uvede potni vizum in tako upostavi kontrola avstrijskih potnikov v rajh.

Vlada je pokazala svojo odločnost tudi v nastopu proti protidržavnemu stremljenju hitlerjancev Avstriji. Odredila je preiskavo v vseh njihovih lokalih. Pri tem je

zaplenila ponekod več orožja, na Dunaju pa velike množine letakov s protidržavno vsebino. Voditelju avstrijskih hitlerjancev rajhovskemu poslancu Habichtu je odrekla odobritev njegovega imenovanja za člana nemškega poslaništva na Dunaju in ga s tem podredila avstrijskim zakonom.

Zadnje dni minulega tedna je bilo tudi govora o nastavitvi posebnih deželnih varnostnih komisarijev za Koroško, Tirolsko in Štajersko. Imenovala bi jih neposredno zvezna vlada in bi prevzeli velik delokrog sedanjih deželnih glavarjev. Komisariji bi imeli dalekosežne pravice, predvsem pa skrbeli za varnost in mir v deželah, ki so navezane na tujski promet in bi bil ta vsled političnega razdora ogrožen.

Tako utrjuje kreščansko-socialna vlada svoj položaj na zunaj in v notranjosti. Za binkoštno praznike sta se podala kancler in justični minister v Rim, da podpišeta sporazum s Cerkvijo. Istočasno se sestane tudi z italijanskim vladnim šefom Mussolinijem. K temu sestanku pripominjajo nedeljski listi, da bo za nadaljni razvoj avstrijske zunanje-politične smeri silne važnosti. Avstrija da se bo po njem Nemčiji še bolj odtujila, pripominjajo. V koliko to odgovarja resnici, pokaže nadaljni razvoj.

Mala antanta odgovarja velikim državam.

Zahteva po spremembi mirovnih pogodb in po njej določenih državnih meja novonastalih držav je našla med narodi Male antante dober odgovor. Skupno s Poljsko so države Male antante proti nameravani spremembi mirovnih pogodb. V nedeljo, dne 28. p. m. pa je prišlo v vseh treh državah do burnih protestnih shodov, katerih se je udeležila večtisočera množica in soglasno prisegla: Svojega ne damo nikomur! Do protestnega zborovanja je prišlo tudi v Beogradu. „Če zahtevajo naši nasprotniki revizijo v našo škodo,“ je dejal eden govornik, „potem jo zahtevamo tudi mi v njihovo. Zahtevamo, da se revidirarapalska pogodba in da se nam vrnejo po načelu narodne pripadnosti Goriška, Trst, Istra, Reka, Zadar in Lastovo. Zahtevamo v tem slučaju tudi revizijo na Koroškem in naše slavno Gosposvetsko polje. Nič nočemo tujega, hočemo samo

svoje.“ — Na zborovanju v Bukarešti je eden govornikov dejal, da nima Italija niti najmanj pravice govoriti o spremembi mirovnih pogodb na škodo drugih, ker bi morala najprej sama pustiti to, kar ni njeno, Primorje in južno Tirolsko.

Ta odpor držav male antante je bil kronan s stvarno zmago. Anglija, Nemčija in Italija so morale sprejeti francosko spremembo pogodbe štirih držav, ki izključuje vsako spremembo mirovnih pogodb brez pristanka Društva narodov. V novi pogodbi se naglašja neokrnjenost članic Društva narodov.

Tako spremembo nameravane pogodbe štirih najmočnejših evropskih držav so pozdravili tudi zastopniki male antante na svoji praški konferenci in se v tem smislu izjavili za pakt štirih. „Države male antante ne ogrožajo nobenega sosedu in nočejo nobenega vojaškega spora z njimi. Odločene so, da bodo, spoštovale in izpolnjevale svoje obveznosti napram drugim državam. Njihova zveza hoče služiti kot izhodišče nove organizacije srednje Evrope, ka-

teri se lahko pridružijo ostale države srednje in jugovzhodne Evrope", se glasi med drugim njihov sklep.

Končno se je praška konferenca bavila še s predstoječo svetovno gospodarsko konferenco v Londonu in se izrekla za popolno črtanje vojnih dolgov, za odpravo ovir mednarodne trgovine in za svobodno izmenjavo blaga med državami.

Naša država je ugodila zahtevam Jugoslavije. Gospodarski spor, ki je nastal med Avstrijo in Jugoslavijo vsled raznih ukrepov in je vedel do prepovedi industrijskega izvoza iz Avstrije, je zopet poravnal. S 1. junijem je bil med obema državama obnovljen redni trgovinski promet. Avstrija je ukinila svojo prepoved uvoza svinj in zelenjadi iz Jugoslavije. V veljavi so spet stare carinske določbe.

Žalostni gospodarski položaj Nemčije. Predzident državne banke dr. Schacht je imel nedavno govor, v katerem je naslikal brezupni gospodarski položaj v rajhu. Kritje državne banke je padlo pod 8 odstotkov. Če se bo stvar razvijala tako naprej, je izjavil dr. Schacht, bo kritje marke padlo na ničlo. Če svetovna gospodarska konferenca ne bo prinesla razčiščenja vprašanja nemških dolgov, bo Nemčija prisiljena, da napove državni bankrot. Razvrednotenje marke bo tedaj še večje kot pred dvanajstletjem. (Istočasno pa poročajo avstrijski listi, da ogroža Nemčija avstrijski šiling s tem, da ga kupuje v velikih množinah in nato vrže naenkrat na denarni trg z namenom, da zniža njegovo vrednost. Op. ured.)

Mussolini kuje naprej. Neki francoski list prinaša razgovor svojega dopisnika z Mussolinijem. Mussolini mu je med drugim dejal: Pogodba med štirimi evropskimi velesilami je šele začetek novega razvoja. Položaj je v Evropi poostren in ni mogoče, da bi se dve državi neposredno sporazumeli in raditega je treba ohraniti sodelovanje štirih velesil. Odstraniti bo treba vse, kar jih razdvaja, in zagotoviti skupne njihove interese. — Mussoliniju ni odrekati izredne politične živahnosti, vendar je gotovo, da njegova fašistična miselnost Evropi in svetu ne bo prinesla miru, kvečjemu kopo pogodb in vrsto novih sporov.

Brezpravnost katoliške cerkve v Španiji. Španski parlament je sprejel zakon, ki odvzema katoliški cerkvi vse pravice. Glasom tega zakona se bo država smela vmešavati v izključno cerkvene zadeve. Cerkev se prepove oskrba bolnih in revežev. Država bo odločevala pri nastavitvi višjih cerkvenih predstojnikov. Za procesije, pogrebe in sprevidenja je treba posebnega oblastnega dovoljenja. Vse cerkvene premoženje se zaseže. Vsi cerkveni dobrodelni zavodi preidejo v državno

last, cerkveni redovi morajo biti oblastveno dovoljeni. — To so sadovi socialističnega in framazonskega režima. Sicer pa so zadnje volitve očitno pokazale, da režim nima nobene zaslombe več v ljudstvu in da ni več daleč dan, ko bo katoliška Španija govorila odločno besedo.

Minister Schuschnigg o narodnosti. Nedavno je govoril pravni minister dr. Schuschnigg zanimive besede o narodnosti: Katero koli ime nosieden, čega ima v časti in so ga imeli v časti njegovi predniki, je prav. **Le tisti, katerega družina je govorila skozi zadnje tri rodove nemško, je avstrijski Nemec.** Dokazati hočemo s tem, kako resno hočemo vzeti pojem avstrijskega nemštva in da prazna beseda nikakor ne zadoštuje zato, da je kdo pristen avstrijski Nemec. — Dobro bi bilo, če bi o teh mništrovih besedah nekoliko razmišljali naši nezavedni bratje.

Sramota naše dežele.

Vlada se trudi, da opomore narodnemu gospodarstvu ob rajhovski obmejni zapori. Celih 60.000 S je določila v propagandne svrhe za tujski promet in je pripravljena celo izplačati neposredno odškodnino najbolj prizadetim gostilničarjem. Deželni tujski urad išče stikov z inozemstvom, da zagotovi deželi zadostno število tujcev in je zato pripravljen izposlovati pri oblasti najdalekosežnejše ugodnosti za letovanja in izlete. In hvalevreden je trud, da se tudi na ta način pomaga ljudstvu v težki gospodarski stiski.

V očigled temu stremljenju uradnih in oficijoznih mest pa se v slovenskem delu dežele še vedno najdejo ljudje, ki svoje ozkosrčnosti in nestrpnosti napram gostom iz Jugoslavije, ki prihajajo k nam kot izletniki in letoviščarji, ne morejo zatajiti. Naj danes navedemo dva slučaja, da bodo vedeli še drugod, kod naj se še išče škodljivcev mirnega sožitja dveh sosednih narodov.

V penziji „Obir“ je nedavno dospela družba ljubljanskih izletnikov, ki se je udeležila potovanja tujsko-prometnega društva „Putnik“. O prihodu na Klopinsko jezero je bil zasebno obveščen tudi škocjanski moški pevski zbor in je smatral za dolžnost, da jih ob prihodu poseti in jim nudi z narodno-koroško pesmijo zaželenega razvedrila. Istočasno pa se je znašel v taistem hotelu župan škocjanske občine z še dvema kmetoma. Za kulturne ljudi bi se bilo spodobilo, da občinski predstojnik škocjanske občine — katere velik okoliš Klopinskega jezera je proglašen za letovišče —

došle goste iz sosednje države primerno pozdravi in se z uljudno besedo priporoči. In kaj se je resnično zgodilo? Ne samo, da mož ni vedel navadne olike, trojica se je celo drznila goste in došle pevce zasmehovati in na upravesramen način žaliti. Tako se je zgodilo, da so došli navrh protesti na občino in na olepševalni društvi Klopini in Škocjan s pripombo, češ da so se izletniki zgražali nad prostaki in manirami. V zadoščenje izletnikom bodi povedano, da je medtem predsednik klopinskega olepš. društva, ki je trezen in pošten Nemec, podvzel potrebne korake proti omenjeni trojici, in istotako je upati, a bo našel primerno odsodbo tudi tujski prometni urad deželne vlade.

Drugi slučaj pa je iz Žitare vasi: O priliki odhoda ljubljanskih pevcev se je znašel pred Rutarjevo gostilno nek uslužbenec Miklavčeve pivovarne z motornim kolesom. Čim je zaslišal poslovilno pesem domačih fantov, se je z ne popisnim hruščem motorja zakadil v množico in si z glasnim trobenjem tiral pot sredi nje. Isto vožnjo je ponovil še drugič in tretjič, meče, da bo tako najbolje dal duška svoji nacionalni zagrizenosti. Občinstvo je na ta izzivanje odgovorilo z gromovitimi klici proti nar. socialistom, ki so bili povod mučnega incidenta, in samo dokaz izredne njegove discipliniranosti je, da ni seglo po enako brezobzirni samopomoči. Na pritožbo je posledovodeči uradnik pivovarne vedel še odgovoriti, da je bilo to izzivanje „namenjeno zgolj ljubljanskim gostom“.

Medtem ko taki ozkosrčneži spravljajo deželo in njeno gostoljubnost v sramoto, pa trkajo jugoslovanski Nemci pri vladi v Beogradu za znižano vožnjo v Avstrijo h pevske-mu koncertu in moledujejo v Sloveniji za spravljivost in bratstvo. Morda bo prav, če najprvo naša oblast potrka pri škodljivcih in izzivačih v deželi.

DOMAČE NOVICE

Da bomo možje!

V nedeljo se snidemo rožanski in obdravski fantje na svojem taboru v Velinji vasi pri Bilčovsu. Dopoldan hočemo dati Očetu, popoldne pa posvetimo svojem lepemu fantovskemu svetu v igri, besedi in pesmi. Želimo, da se tedaj snide cela naša fantovska četa od Malošč dol do Šmarjete in od Kostanj tja do Kotmare vasi in Radiš. Da se navžijemo duha Resnice in lepote božjega slovenskega sveta! In da se snidemo vsi kot bratje in tovariši, veljaj naš današnji pozdrav vsem našim fantom od fare!

PODLISTEK

I. Čuček:

Žegnanje na Brnci.

Prečudno ime, Brnca... Skromno in ponižno, spomin na male dni, ko smo se igrali z njo i jo imenovali z vsemi mogočimi imeni. Sedaj leži pa v kotu in na nji leži prah, ki krije prve spomine detinstva.

Tako ponižno in tiho zase živi naša lepa, skoraj nepozabna vasica Brnca ob deroči Zili sredi doline med Petelinjekom in Dobračem, dve uri hoda proti severu od Baškega jezera. Koničasti zvonik, novo prebeljen, moli prav malo iznad visokih streh trdnih hiš, kot roka malega šolarčka se nam zdi, kadar ga uzremo raz Vetrovega ali Strmca, bel prst sredi samega zelenja. Solnce se igra na njegovi strehi ves ljubi dan, vsa vas leži v ravnini, oddana od lepih polj in travnikov. Bela črta, ki se vije na sever proti Šmohoru in še dalje v Tirole, jo veže z Rožem in dalje gori z Brdom, kjer se vrše še danes slovite narodne igre, zbijanje sodov, česar nam lani, žal, niso mogli pokazati vrli Zilani v Ljubljani. Sredi doline, ob tej beli cesti leži prelepa Brnca in kliče.

Kot nekoč Cankar na Trojici stoječ, tako lahko danes vzklikne srce samo po sebi, ko stojiš ob razvalinah starega Šrotturma na Vetrovem, „Brnca“ prečudni kraj... pod njim leži vsa vabeča in polna skrivnosti: beli zvonik kipi v nebo in zelena, strma gora za

njo, izza katere kuka beli vrh Jepe, jo brani prehudih vetrov in moče. Vsa dolina leži v nekem čudovitem miru in blaženosti, kateri ne veš razloga, v pokoju, ki umiri trudno, nikdar zadovoljno srce nemirnega potnika, diha srečo in radost. Noga, ki je stala na vseh krajih širne Jugoslavije, oko, ki je gledalo nešteto nepozabnih lepot naše svobodne domovine, zastaja nad to dolino in se čudi neznanemu čustvu, ki se dviga v prsih ob njenem pogledu. Ko zapoje z milim glasom drobní zvon v stolpu, ko nad vasjo polega koprena modrikastega dima in ponosnih hiš, zastane dih narave docela. Šumenje neugnane Zile ne moti doline, vse tone v borovcih ob njeni strugi.

In tedaj se oglasi na koncu vasi, v Trnju, petje. Lepo koroško petje, iz pripovedovanj in bajk poznano, a nikoli prav v resnici slišano. Slovenska pesem doni preko vasice in dviga glave trudnih vaščanov. Nad vsemi glasovi plava najvišji, oni, ki reže poprek, najvišji glas vseh. Srebrni glas deklice ga spremlja igraje, odgovarjajo ji ostali... Pesem se preliva vse lepše; kot tam doli ob bregovih Vardaria ali Morave, v zboru ni disonanc, vse vodi nevidna roka. To je pesem naših Korošcev, ki drži naš rod že stoletja kvišku in ki vedno iznova budi njihova srca za njihov jezik in narod. Dan je v kraju, večer je končal, še dolgo v pokojno noč brni zadnji akord njihove pesmi, saj jutri je žegen, njihov največji praznik v letu, pred katerim se skriva velika noč in Božič in drugi. Srce vsakega Brnčana, doma in na tujem, je ta dan prepolno posebnega veselja in tihe sreče, kakor je tako lepo povedal drugi

dan v pridigi njihov župnik. Iznad hiš se dviga dim, ki se je dvigal iz najboljših dobrot polne kuhinje, danes je dan vrlih gospodinj, ki so vse leto delale neutrudno doma in na polju, konec leta in polahko začetek zime.

Že pred meseci, ko sem po dvajsetih letih pogledal prvič preko meje v to prečudno Zilsko dolino, sem sklenil obiskati žegnanje na Brnci. Navadno Bog obrne drugače, kot smo obračali mi, tokrat pa je ostalo pri sklepu in ves vesel sem stopil že na predvečer na koroško mejo onkraj Jesenic. Prijazen pozdrav vladnega komisarja, se še poznamo od letos, nam v nekem oziru znači dobrodošlico, s katero nas sprejema ta zemlja. Že malo in preko vzornih travnikov smo prišli v vas, spremljani od sorodnikov z Brnce in pozdravljeni po vseh znancih v njej. Kratek pomenek tu in tam, Brnca je majhna, ali njihovi ljudje imajo veliko srce in ne puste izlepa nikogar izpod krova, pod katerega je stopila gostova noga. Obse del sem na koncu vasi, kjer prične že vasica Trnje — dve tri hiše, ki pa imajo že drugo ime, kajti Zilani niso ljudje brez ponosa! In ko sedimo v hiši, obdani od najljubeznivejših ljudi, kar sem jih srečal na mnogih pohodih po Jugoslaviji, se oglasi zunaj prelepa, mehka pesem. Prisluhnil smo, utihnil je pogovor v sobi.

... Tri kamenčke vržem, pa m' pride odpret...“ je pela deklica s srebrnim glasom in zlatimi gostimi lasmi, desna roka organistova, Lenca. Stopil sem počasi k njim, skrbno skrit od teme, da ne bi prenehali. Stal sem že med njimi, ko me je šele zapazila neka dečva in rekla prijateljici: „Ta či je naš!“ Sedaj šele

Negotovost je v našem rodu. Ne veruje več v mir, ne zaupa več denarju, ne strankam in niti več državi. Morda smo prezrli tod tudi našo krivdo, če se naseljuje v naših dušah malodušje in obup. Koliko je v nas še idealov: Boga in naroda, koliko je v nas še vere v ljubezen in pravico? Bodite uverjeni, le toliko je v nas tudi zaupanja vase in resnične samozavesti. Morda pozabljamo predvsem, da je bila Cerkev, ki se je edina uspešno borila proti nekdanjemu suženjstvu in ki edina nudi orožje v odpomoč zaslužnim malim in revnim. Morda pozabljamo, da zamore le njen vesoljni duh prenoviti svet in ljudstva, gospodarski in državni nered, narodno in družbino življenje. Ona edina jamči, da napoči po notranji preroditvi poedincev nova, srečnejša doba ljubezni in pravice.

Fantje, klic gre do nas ob dvanajsti uri! Klic, naj se strnemo v močno, enotno četo, ki bo v odločni borbi rešila narod moralne smrti in gospodarskega propada. Ne bomo reševali svojega ljudstva ne z vojaškimi igrami in ne z „živijo“-klici in še najmanj z malodušnimi čakanjem nečesa neznanega! Rešili ga bomo edino s tem, da postanemo najprej sami možje, odločni in trdni kot skala. Po nas postane potem tudi narod odločen in trden kot skala.

Bojimo se brutalne sile, ali nas spravljajo v slabost mamljive in vabeče besede zapejivcev? Ne! Odkrito in junaško bomo govorili svetu svojo fantovsko vero, zanj se borili in zanj žrtvovali. Možje bočemo postati, borci za Boga in narod. Da bo potem naše življenje zopet polno resnične vsebine! Da bo naš rod se zopet znašel brez razrednih, socialnih in premoženjskih razlik v eni sami družini! Da bo varovana čast naših očetov in mater in zaščitena fantovska in dekliška čast! Da se bo končno v naše družine zopet naselila tista tiha sreča in zadovoljstvo, iz katere se vedno iznova poraja veselje do življenja in dela.

Možje hočemo postati, polni notranjega zdravja in prave moške značajnosti, zdravniki našega rodu in vodniki vse naše mladine od Brda do Pliberka. V tej volji, fantje, bodi vsebina našega nedeljskega svidenja!

Spomin na svetovno vojno. Zvezna vlada je odredila, da bo razdelila udeležencem svetovne vojne, ki so služili v avstro-ogrski armadi, posebno vojno-spominsko medaljo. Prosilci vložijo nekolekovane prošnje potom občinskih uradov na vojno ministrstvo. Prošnji je priložiti listino, ki dokazuje vojno službo. Formularje za prošnje imajo občinski uradi.

Blače na Zili. (Meh za mehom.) Popravili smo meh pri orglah v farni cerkvi. Tri tedne ga je delal naš stari znanec izza minulih dni

smo se pogledali in spoznali. Zapeli so podoknico gostu iz Slavije, izvedeli so, da sem tu in so prišli pozdravit Slovenca onkraj meje, ki je prišel od daleč na njihov največji praznik. Še nekaj časa je zvenela prelepa njihova pesem, katere nepozabni zvoki ostanejo sami od sebe v duši, pa večer se je nagnil in noč nas je ločila.

Ko so se drugo jutro podile megle nad dolino, ko je solnce preganjalo oblake izza Jepe sem ter čistilo nebo za brnški veliki dan, sem stal z vrlim brnškim fantom Tevžijem na razvalinah v Vetrovem in upjal čudoviti pogled, ki se je nutil razvajanemu očesu. Kot kroglice na rožnem vencu so se nanizale bele vase pod zelenim hribovjem onstran Kranjske gore, od Malošča začeni pa vse do Podkloštra gori, Stopice, Mlinare, Biča ves, Brnca, Sv. Job, Grpiče, Radna ves, Sv. Lenart, Strmec pa še dalje in dalje, kolikor daleč je segalo oko. Med njimi kot bela steza žalik-žen zvijajoča se cesta, ki se v držnih zavojih popne na Strmec, odkoder te privede v dobre pol ure v Podkoren. Dolina Zile je nižja kot Save onkraj meje, silen dvig premaga tukajšnji del ceste, medtem ko se pri nas dvigne v eni sami krepki serpentin na vrh in mejo. Pod nami vodi cesta v Beljak, v neverjetno čedno in ljubko mestece ob Dravi, poldrugo uro hoda nas loči od njega, ako nočemo ubrati bližnjice ob Napoleonovem travniku z jamami, staro rimsko v skalo vsekano cesto, koje sledovi se danes ravnotako poznajo kot tedaj, ter že v eni urici stopati po beljaških tlakovanih ulicah in cestah. (Dalje prihodnjič.)

g. Grafenauer s svojim pomočnikom. Popravil je tudi orgle. Na Binkošti so zapele na novo tako lepo, da se je čudilo vse. Šli pa smo gledat tudi orgle pri Materi božji v Grabnu. Pokazalo se je, da je tudi tukaj meh „hin“. To maš! „Hin“ je meh za mehom. To je — smeh, pa bridki in ne v kasi. Drugega smo peljali k Grafenauerju na dom na Brdo, da ga bom tam popravil. Tolaži nas pa psalm, ki poje: Orgle in piščalke, pojte slavo Gospodu Bogu!

Beljak. (Strašen zločin.) V Beljaku stane železničar Hofer z ženo in tremi otroci. V podstrežji iste hiše je spal usodno noč zidarski pomočnik Infeld, brat umrlega hišnega posestnika. Pomočnika je zasledovala železničarjeva žena, a on ji je šel s pota. V noči na 1. junij pa je udrla v njegovo sobo in ga s sekuro ubila. Policija je morilko zasledovala in jo zjutraj našla na progi Toplice—Mlinare mrtvo. Iskala je smrt sama. — Žena, ki se uda strastem, se poniža v pravo zver.

Rožek. (Božja pridiga.) V gostih trumah se je minulo nedeljo pomikala naša mladina k farni maši, veseleč se, da se po končani božji službi razveseli z vso mladostno živahnostjo. Na prostoru starega, že pred 100 leti opuščene pokopališča pred cerkvijo je bil postavljen vrtljak in gugalnica. Koj po maši se je mladina zgrnila okoli njih, kmalu so bili zasedeni prostori, avtomatične orgle so zaigrale, mladina pa je v radostnem smehu zaražala — v širni svet. In ko se je vrtljak zavrtel petič, se je zgodilo. Devetnajstletna Rezika Grumova iz Zgornjih Goric omahne na sedežu brez glasu in se zgrudi nezavestna na tla. Vsaka pomoč je zaman, č. župnik ji podelijo zakrament za umirajoče, še en rahel vzdih in revica izdahne. Došli zdravnik zamore le še ugotoviti smrt. Njena pot k Veliki službi božji je bila lepa. Spremilo jo je okoli 50 deklet dekliške zveze, dekleta so nosila krsto, v glasni molitvi je molila za rajno tovarišico vsa dekliška vrsta. Č. župnik Dobernik so v pretresljivem govoru govorili o Njegovih dobroti, ki je izbrala pridno Reziko, da bo njena nenadna, a boguvdana smrt svarilo onim, ki z vsakovrstnimi veseljami in s postajanjem okoli cerkve skrunijo prostor miru. Še so ji zapeli v slovo domači pevci pod vodstvom g. Aichholzerja, nato pa se je zagnila zemlja, da hrani telo do njegovega vstajenja. Svežo gomilo so dekleta obdala s cvetjem in nato prisegle, da se je na prvo dekliško nedeljo spomnijo pri skupnem sv. obhajilu. Bodi ji sv. mir!

Šmihel. Poročil se je naš cerkveni ključar in načelnik požarne brambe Alojz Bavče. Lepo ga je počastila godba požarne brambe, ki ga je spremljala h poroki in nato na njegov dom. Poročencema želimo obilo božjega blagoslova! — Po daljši bolezni so umrli Kavavfova mati.

Drobiž. Zborovanje društva „Südmark“ se vrši vsled preložitve binkoštnega zborovanja šele v jeseni. — Celovski „Freie Stimmen“ je vlada odredila predcenzuro. — Deželna vlada je ustanovila poseben urad za preskrbo delo (Amt für freiwilligen Arbeitsdienst.) Sedež urada je v Celovcu, Burg, 2. nadstropje. Delo se bo oskrbelo predvsem mlajšim brezposelnim do 25. leta. Prijavijo naj se v te v svrhe občinskemu ali pristojnemu delovnemu uradu. — Policija je aretirala blagajnika deželne bolniške blagajne, ker je pomeveril 2850 šil. Na poti iz banke jih je skril v kolo. — Župnija Vrata pri Zili so bila podeljena provizorju č. Hergethu. — V Škofičah je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Andreja Anderwalda. Ogenj je bil podtaknjen. — Pri Št. Tomažu ob Celovcu je pogorelo gospodarsko poslopje Antona Korak. Sumijo, da je zažgal posestnik sam, da bi si prilastil zavarovalno svoto. — Na grajski vrt v Št. Petru na Vašinjah je udrla ponoči minulega tedna neka zver, ki je raztrgala štiri ovce in trinajst močno poškodovala. Sumijo, da je bil to kak krvoločni pes. — Boroveljski puškar Franc Sodija se je ponesrečil na beljaški cesti v Celovcu in zadobil lahke poškodbe. — V sanatoriju „Maria Hilf“ v Celovcu zdravi znana naša korenina trgovec Franc Schnabl iz Št. Ruperta pri Celovcu svojo poškodovano roko. Želimo mu kmalošnjega okrevanja.

Inserirajte v Koroškem Sloventu!

NAŠA PROSVETA

Binkošna beseda.

Močno je v naših dneh hrepenenje po občestvu. Klic „Vsak zase“, ki je vzrok današnjega nereda, se je preživel. Drugo geslo vstaja „Otroštvo božje nas družil!“ V tem spoznanju zadobiva naše društveno življenje novo nalogo. Naša društva so še veliko preveč organizacije in premalo to, kar bi morala biti: naša velika narodna šola, ki nudi mladini srčno kulturo in duhovno oblikovanje, ki vzbuja med ljudstvom potrebo izobrazbe in veselje do knjige, ki dviga in osrečuje narod ter gradi njegovo kulturo.

Binkošti so praznik novega občestva, tvorne skupnosti. Družine binkošne razgibanosti in binkošne ljubezni morajo postati naša društva.

Da zgradimo po naših vaseh novo mladinsko skupnost, nam je treba predvsem v binkoštnem duhu razgibanih poedincev. Posameznik mora biti najprej močan v duhu in volji, odločen in samozavesten, tvoren in odprt za vsa vprašanja časa. Le skupno delo daje skupnosti prožnost. V skupnem ustvarjanju je zasidrano pravo občestvo. Razgibanost našega duha naj bo odsev binkoštnega Duha, ki vse giblje in oživlja. Mladina, ki vedno išče, dela in ustvarja, bo po svojih društvi uspešno in mogočno oblikovala celotno narodovo rast. Sv. Duh je duh življenja, mladosti in razgibanosti. Kot nositelji tega duha, pomlajeni v binkoštnem viharju, hočemo zaživeti v naših društvi v dobo novega ustvarjanja. Vse naše društveno delo naj bo zavestno izžarevanje stvariteljskih sil binkoštnega Duha. Pridi sv. Duh, duh življenja, daj naši mladini in nam vsem stvariteljskih sil, da bomo močni dovolj z našim samostojnim kulturnim življenjem vršili poslanstvo, katero nam je namenila Previdnost!

In binkošne ljubezni manjka našim društvom. Dajavna ljubezen, ki ne živi sebi ampak drugim, ki razsipa svoje življenje, je prava gonilna sila v društvenem življenju. Iz nje raste veličastno krščansko pojmenovanje skupnosti, ki veže duše v skrivnostno kraljestvo milosti. Pristno občestveno mišljenje je dejanje in prejemanje dušne in telesne moči. Posameznik naj se zaveda, da živi iz zvestobe vseh ostalih. Sebičnosti, neresničnosti in zavisti v binkošni skupnosti ne sme biti. Vseh je treba: resnih obrazov in bisernega smeha, tihe besede in pesmi in vriska. Iz skupnosti in sorodnosti ter iz raznoličnosti in posebnosti obenem raste občestvo. Vsi pa morajo biti pripravljeni dati društvu vse, kar imajo: mladost in voljo in svoje življenje. Kajti kdor svoje življenje da, kdor ga daruje in žrtvuje za dobro, ga ohrani za življenje in večnost. Kdor pa svoje zemsko življenje ljubi, kdor v svoji sebičnosti živi le sebi, zgubi za čas in večnost. Pridi sv. Duh in daj naši mladini in vsemu narodu dajavne ljubezni, daj, da bomo vedno pripravljeni dati drug drugemu moči in idealizma, da tako ohranimo sebi in narodu življenje za čas in večnost!

Mladina, to ti bodi ideal domačega društva: Skupnost v binkoštnem Duhu razgibanih fantov in deklet, ki bodo v ljubezni dajali in pripravljali med rodod, katerega nam šola tako sistematično odtujejo, tla za plodno in razgibanejšo rast duhovnih vrednot naroda. Naša društva morajo postati visoka šola za kmečko mladino, da bodo zamogla uspešno sodelovati na zgradbi naše kulture. Naša društva morajo biti čuvarji naših narodnih svetinj in jih braniti tuje primesi, biti morajo šole voditeljev in vzgajati narodu novih vidcev-vodnikov, očetov-gospodarjev in mater-svetnic.

Narod brez vere. Guverner neke ameriške države je nedavno govoril na javnem zborovanju o važnosti verouka v šoli. Zborovanje se je udeležilo veliko število uglednih oseb iz vsega javnega življenja. Med drugim je izvajal sledeče lepe misli: „Vera je temelj narodne veličine. Vera je izvor domovinske ljubezni, poštenosti in pravosti. Zgodovina dokazuje, da narod brez vere ne more obstati in da je brezboštvo glavni vzrok propadanja velikih narodov. Nam bi se sedanje svetovne

gospodarske krize ne bilo treba bati, ako bi bili bolj verni. — Velja i za nas in naš narod!

Dodatno h pevskega koncertu v Žitavi veseli. Uredništvo je sprejelo h koncertu še dvoje dopisov, v katerih se med drugim pravi: Pesem ljubljanskih fantov nam je bila pravo razodetje. „Trnovska fara“, „Angeliček varuh“, „Sedem si rož povezala“ in še več drugih, ki dihaajo pristnega narodnega duha, so bile sprejete z nepopisnim navdušenjem in se bodo med koroškimi zbori nedvomno kmalu udomačile. In dobro bo tako, da si naši zbori poleg koroških narodnih pesmi, ki ostanejo naša posebnost in naš ponos, polagamo priučijo še lažjih umetnih pesmi. Med domačimi zbori je žel največ priznanja zbor šentlupških fantov, ki postaja v Podjuni to, kar veljajo brnški pevci za Zilo in zgornji Rož. Škocjanarji pa so se postavili ne samo z lepo pesmijo, marveč še z enakimi kroji, kar da petju in zboru harmonično barvo tudi na zunaj. Žitarški in kapelški pevci so med najmlajšimi pevskega zbori Podjune in obetajo prav dober razvoj. In nad čem je imelo občinstvo še posebno veselje: nad mešanim zborom iz Galicije. Nenavadno prijetna harmonija je v njegovi pesmi in samo želebi bi bilo, da se čimprej predstavi tudi na odru. Žel bo sigurno priznanje. V splošnem pa je želebi, da bi se slični pevski koncerti prirejali večkrat. Našli bodo med ljudstvom mnogo odziva in priznanja.

GOSPODARSKI VESTNIK

Soja-fižol.

Ko je trda za denar, moramo obrniti vsak groš parkrat, predem ga izdamo. Na drugi strani pa moramo gledati, da čim več prodamo, da tudi v sedanjih slabih časih, katerih menda ne bo kmalu konec, vendar nekaj izkupimo. Slovenska Koroška ima večinoma peščeno zemljo, na kateri žito slabo rodi. Razmeroma dobro pa obrodi na peščenem tlu krompir. Ker pred nekaj leti še trg s krompirjem ni bil prenapolnjen in se je krompir dobro plačal, se je Podjuna vrgla na pridelovanje krompirja. Žal je trajala ta konjunktura le kratko dobo. Kmetje krompirja niso mogli več prodati in marsikateremu je segnil. Kmet je pri tem opazil, da da krompir dober pridelek in vsled tega pridelovanje krompirja ni omejil. Zvišal je število prašičev in ga krmi prašičem. Krompir je sicer dobra krma, vendar preveč enostranska, ker vsebuje večinoma samo škrob ali skoraj nič beljakovin. Prašič torej ob samem krompirju ne more rasti. Treba je pridati žita in sicer veliko, ker tudi žito vsebuje samo 8 do 10 odstotkov beljakovin. Žita pa zopet večinoma primanjkuje. Izvrstno je kot beljakovinsko krmilo posneto mleko. Ali kje vzeti toliko mleka, da bi zadostovalo veliki čredi prašičev? Napreden kmet, ki ni imel ne mleka ne žita v zadostni meri, je tedaj dokupoval beljakovinska krmila v obliki ribje in mesne moke, različnih oljnatih tropin in zdrob soja-fižola. Za vse je moral izdajati denar. Cena prašičem je padala, cena dokupljenih krmil pa ostala stalna, da večinoma se je celo dvignila. Prašičerejcu je čim dalje manj ostalo za trud.

Soja je na beljakovinah najbogatejša rastlina. Sojev zdrob je zmlet soja, kateremu se je odvzelo olje. Okus tega olja ne ljubijo naše domače živali, ali sčasoma se vendar privadijo in soja je zato uporabljiva tudi z oljem vred. Soja se prideluje v toplejših krajih. Menda Kitajcem služi za hrano kot nam domača fižol. Tuje vrste pri nas ne dozori. Skušalo se je zato sojo prilagoditi našemu mrzlejšemu podnebjju, da bi tudi pri nas v alpskih pokrajinah dozorela. Trud ni bil zastoj. Obstoja sedaj že več vrst, ki pri nas dozore. In ravno sedaj je primeren čas, da vzbudimo med kmeti zanimanje za pridelovanje soje, ker bi vsak kmet rad prideloval vsa krma sam na svoji zemlji, da se ubrani dokupovanja. Letos se je razvila posebna agitacija za poizkuse s saditvijo, oziroma setvijo soje in kmetje imajo letos po nemških krajih naše dežele in vse države sajeno sojo. Tudi med nami jo je letos ta in oni sadil. Če se bodo poizkusi obnesli, da bo tudi

primeren pridelek, se bodo kmetje oprijeli pridelovanja v velikem. To bo potem gotovo velikega pomena.

Zanimivo je, da so sojo posebno v vojnem času sadili, samo da niso še poznali imena soja. Imenovali so jo „kofe“, ker so jo uporabljali kot nadomestilo za kavo. Gospodinje se še gotovo spominjajo tega. Bila je fižolu podobna rastlina, do pol metra visoka, ki je nastavila mnogo stročja, v katerem so bila drobna fižolu podobna zrnca. Gospodinje pripovedujejo, da so „kofe“ že zdavnaj sadile, ali ker kava iz teh kofejevih zrn ni bila preveč dobra, so jo zopet opustile. Nekateri, ki ljubijo samo pristno črno kavo, tožijo celo, da so zbolele po kofeju.

Zanimivo je, ko čitamo, da se je sojo prilagodilo našemu podnebjju šele pred nekaj leti, da imamo sedaj vrste, ki tudi pri nas dozore. Naše gospodinje so pa „kofe“ sadile že pred par desetletji, ki je tudi že tedaj dozorel. Dejstvo je, da je stari „kofe“ našemu podnebjju prilagoden soja. Gospodinje se bodo radi tega gotovo raje oprijele pridelovanja soje v svesti si, da bo to, kar so včasih pražile kot kavo, če ne za nje, zato pa vsaj za prašiče dobra pijača. S tem bodo pripomogle temu, da se bo pridelovanje hitro udomačilo. (Konec sledi.)

Dobri sosedje so danes zlato! Že nek star ljudski pregovor pravi, da ni dobro živeti s sosedom v sovraštvu. In mi pripominjamo, da je danes dobra sosesčina največje gospodarske koristi. Na prvi kmetiji so žetev že dokončali, ko se šele začena pri sosedu, ker je žito rastlo pač na senčni strani. Dobra prijatelja sta oba gospodarja in medsebojno si pomoreta in tako prištedita skrb in — denar. Zopet drugi sosed rabi kako kmetijsko orodje in ker se mu je staro pokvarilo, bi si moral za drag denar nabaviti novo. Ima pa dobrega sosed in ta mu radevolje pomaga iz zadrege dotlej, da je staro popravljeno. Drugod zopet so si trije kmetje skupno nabavili novo gospodarsko orodje in ker jih je družilo prijateljstvo, ni pri uporabi bilo nikakega kreganja. Četrty zopet bi danes lahko lepo prodal par volov, pa ima še nekaj nujnega dela z njimi. Sosed mu priskoči na pomoč in ga tako obvaruje izdatne škode nižje cene. — Dobra sosesčina je danes zlata vredna, to naj bi si zapomnili mi vsi.

Kako je z domačo vprego. V teh težkih časih, ko mora gospodar obrniti vsak groš, prej da ga izda, je dobro, da se štedi na vseh koncih in krajih. Veliko se da doseči s preureditvijo gospodarstev in njihovih obratov. Gospodar mora znati danes računati in še enkrat samo računati. Če postane katerakoli gospodarska panoga nerentabilna, jo more izožit ali celo opustiti in začeti z drugo, ki je cenejša in donosnejša. Dobro je, če se ozira tudi na cene kmetijskih pridelkov in — vsaj v gotovi meri — uredi svoje gospodarstvo. Danes nekaj besedi o vpregi v domačih gospodarstvih. Dobri gospodarji stojijo že leta na stališču, da je na malih kmetijah govedo kot vprežna živina — posebno pa krave — največje koristi za gospodarstvo. So bili še nedavno sicer časi, ko se je smatralo konje za najboljše kmetove pomočnike in dovolj je gospodarjev, ki si brez konjske vprege svojih kmetij sploh še danes ne morejo misliti. Res je, da je konj urnejši in ročnejši pomočnik za kmetije, pa vzdrževanje konja je za naše čase silno drago. Vedno bolj se danes uveljavlja mnenje, da na male in srednje kmetije konj ne spada, marveč da pomeni samo škodo in izgubo. Za male in srednje kmetije so najboljše in najcenejše vprega krave. Seveda je dobro, da se krav s prevelikimi napori ne utruji in uniči, rabi naj se jih kvečjemu poldnevno in treba jih je zato tudi skrbno in primerno krmiti. Izkušnja uči, da vprežne krave ne izgubijo na mleku, če se jih pravilno uporablja in skrbno krmi. Če računamo gospodarsko korist tovrstne vprežne živine, pridemo do zaključka, da je taka vprega zastoj, ker je krma plačana itak z mlekom in teleti. Za krave, ki ne morejo na pašo, je obenem velikega pomena za njihovo odpornost in zdravje. — Nai o tem premisljijo naši gospodarji!

Ovčjereja postaja moderena. Dokler je bila živinoreja gorskih kmetov donosna, je bilo prav, da se ti kmetje niso trudili s poljedelstvom, marveč posvetili svoj čas, delo in svojo zemljo živinoreji in kupovali potrebno žito. Čim bolj pa se krčijo dohodki iz živinoreje, tembolj je tudi gorjanski kmet prisiljen, da pridela potrebno žito sam. Čim manj je denarja pri hiši, tembolj je gospodar prisiljen, da krije življenjske potrebe svoje družine iz lastnega gospodarstva. Zato postaja v gorah in v krajih neugodne lege ovčjereja zopet moderna. Predarlska kmetijska zbornica je na primer prišla do prepričanja, da bodo morali gorski kmetje skušati pridelati iz domačega gospodarstva ne samo živež, marveč tudi obleko in perilo. Zato zbornica vedno bolj naglašja pomen pridelovanja konoplja, ustanavlja ovčarske štabice in poživlja domače tkalstvo. Naši kraji se le malo razlikujejo od predarlskih in zato bo vsekakor dobro, da začnejo misliti tudi naši gospodarji na tovrstno odpomoč domači stiski.

Rajhovski kmet o položaju kmetijstva v Nemčiji. V koroški „Bauernzeitung“ beremo sledeče zanimive vrstice: Nek rajhovski kmet je prišel pred tednom v deželo in je dal pojasnila o tamošnjih gospodarskih razmerah. Med drugimi je pravil, da so živinske cene dosegle nižino kot še nikdar poprej. Če kmet kolje vola, mora plačati poseben klavni davek 50 mark (okoli 90 šilingov). Kmetom se danes govori, da so davki državna potreba in naj jih zato pridno plačujejo. Znižali da ji bodo šele, ko se bo gospodarstvo izboljšalo. Izdana je v prilog kmetijstvu posebna odredba glede masti in to je vse, kar se je storilo v prilog kmetom. Naša parola danes je ta: Molčati in garati naprej! Če bi se kdo pritožil, bi se mu znalo zgoditi, da mora jutri zapustiti kmetijo in romati v koncentracijski tabor za politične kaznjence. Spremembo razmer smo si seve predstavljati čisto drugače. Tako pa moramo stiskati zobe in iz solidarnosti molčati. Dal Bog, da narodni socializem ne bi vodil v narodni boljševizem! „Bauernzeitung“ pripominja: Iz poročila posnamemo samo en stavek, ki govori, da se bodo davki šele znižali, ko se bo gospodarstvo izboljševalo. To je tako, kot bi se lačnemu reklo, da dobi svoj kruh šele, ko bo sit.

Celovski trg koncem maja. Pšenica 35—37; rž 24—26; ječmen 16—19; oves 17—18; ajda 24—26; koruza 13—19; grah 80—1.20; fižol 40—50; krompir 14—16; sladko seno 8—10; kisló seno 7; slama 8. Prekajena slanina 4 S; svinška mast S 2.40—2.80; smetana 2.40—4.00; mleko 36—42; jajca 9—11; goveja mast 5.00—6.00; sirovo maslo 3.40—5.20; kokoši 3.00—5.00; 30-centimetrska drva trda 4.50—5.50; mehka 3.00—4.500. Prašiči 1.40—1.70; plemenski 2.40—2.70.

Dunajska borza koncem tedna: Dolar 5.86, marka 1.63, lira 36 g, dinar 8.82 g, švicarski frank 1.36 S. Cene v zasebnem kliringu: Dolar 7.60, marka 2.09, lira 46, dinar 11, švicarski frank 1.74 S.

RAZNE VESTI

Recept za srečno življenje. 1. mirno in čisto vest, 2. zdravo telo, 3. smisel za humor, 4. primerno opravilo, 5. zasigurano bodočnost, 6. ljubeznivo ženo ali močja, 7. neomadeževano preteklost, 8. 4000 šilingov na leto, 9. debelo kožo. Kdor ima vse to, je gotovo najsrečnejši človek na svetu.

Vulkan kosa

je dosegla pri lanskem tekmi koscev v Šmihelu pri Piherku prvo nagrado. To kaže, da je najboljše kakovosti. Na Koroškem jo prodaja samo

trgovina železja „pri zlatih kosi“

poleg. gostilne „Tiger“

J. B. Hafner v Celovcu, Paradeisergasse 3.

Priporočam tudi izvrstne brusne kamne (osle), motike, vile za gnoj in steljo, srpe grobne križe, vsakovratno železje in orodje po nizki ceni in solidno postrežbo. Da je vsaka „VULKAN KOSA“ res dobra, se jamči. 91